

ผลงานเด่น สกว. ปี 2553

เป็นประจำทุกปีที่ สกว. มีการคัดเลือกผลงานวิจัยเด่นจากบรรดาโครงการทั้งหมดที่ สกว. ได้สนับสนุนทุนวิจัยให้แก่นักวิจัยทำโครงการประเภทต่าง ๆ ซึ่งในบรรดาผลงานวิจัยเหล่านี้หลายชิ้นมีความโดดเด่น ทั้งในเรื่องของความสำเร็จของโครงการตามเป้าหมายที่วางไว้ มีการผลักดันจนกระทั่งเกิดการใช้ประโยชน์ และผลจากการนำไปใช้ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหรือเรียกได้ว่ามีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือสังคมโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม

ในปีนี้ก็ได้มีการคัดเลือกมาได้จำนวน 12 ผลงาน ซึ่งทั้ง 12 ผลงานนี้เป็นงานในประเภทต่าง ๆ 3 แบบด้วยกันคืออย่างแรกเป็นงานในเชิงวิชาการ หมายความว่า เป็นการสร้างความรู้ในเชิงลึก และที่หลายคนยังเข้าใจไม่ตรงนักคือว่างานเชิงวิชาการน่าจะต้องมุ่งที่การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการที่ได้รับยอมรับในวงกว้างเท่านั้น แต่ความจริงแล้วผลงานเหล่านี้หลายชิ้นสามารถนำมาใช้ได้จริงในวงการนั้น ๆ และก่อให้เกิดการยอมรับและมีโอกาสใช้แพร่หลายต่อไปในวงกว้าง

งานในเชิงวิชาการนั้นมี 4 ชิ้นที่ได้รับยกย่องว่าเป็นผลงานเด่นประจำปี แต่ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรโดยตรงมี 2 ผลงานคือ เรื่องของน้ำเชื้อสุกรแช่แข็งสำหรับอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกร ซึ่งทำโดย ศ.ดร.มงคล เตชะกำพูน จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับอีกเรื่องหนึ่งคือ การควบคุมโรคสเตรปโตคอคโคซิสในปลานิลที่เพาะเลี้ยงโดยใช้เชื้อโอดีจิ้นส์วักซัน ซึ่งมี รศ.สพญ.ดร.เจนนุช ว่องธวัชชัย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเหมือนกัน เป็นหัวหน้าโครงการ โดยเฉพาะเรื่องหลังนี้น่าสนใจมาก เพราะว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้เลี้ยงปลานิลเป็นการค้าของเมืองไทย และจากเทคโนโลยีอันนี้เองทำให้สามารถลดการตายของปลานิลที่เลี้ยงลงได้อย่างมาก ซึ่งรายละเอียดจะนำมาเล่าให้ฟังคราวหน้าครับ สำหรับงานเด่นประเภทที่เรียกว่า

งานวิจัยและพัฒนา หมายความว่า ผลงานวิจัยเหล่านี้ตั้งเป้าหมายตั้งแต่ต้นว่าจะต้องนำไปใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอะไรบางอย่างให้ดีขึ้นในสายงานที่เกี่ยวข้อง ในบรรดา 5 ผลงานเด่นเหล่านี้ ที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตรมี 2 ผลงานเช่นกัน คือ เรื่อง ระบบการบริหารจัดการโซ่อุปทานเนื้อโคพื้นเมืองไทยสู่ผู้บริโภค ซึ่งมี รศ.ดร.จุฑารัตน์ เศรษฐกุล จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นหัวหน้าโครงการ

อีกเรื่องคือ การผลิตวัตถุดิบทางเครื่องสำอางด้านริ้วรอยจากข้าว ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งมี ศ.ดร. เกสัชกรหญิงอรัญญา มโนสร้อย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหัวหน้าโครงการ สำหรับรายละเอียดของทั้งสองเรื่องนี้ ผมเคยนำมาเล่าสู่กันฟังไปแล้วเมื่อไม่นานมานี้ ก่อนที่จะมีการตัดสินรางวัลผลงานเด่น จึงยังไม่ขอกล่าวถึงในรายละเอียดอีก

ยังมีงานวิจัยอีกแบบหนึ่ง ที่เรียกว่างานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ หมายความว่ามีการสร้างความรู้จากการวิจัยโดยอาศัยความต้องการของชุมชนหรือคนในพื้นที่ระดับจังหวัด ตำบลหรือหมู่บ้าน เป็นต้น แล้วสร้างงานวิจัยตามความต้องการของคนเหล่านั้น เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งบางครั้งความรู้ที่ได้ก็สามารถนำมาขยายผลใช้ในพื้นที่อื่นได้ หรือใช้ได้ทั่วประเทศ ในปีนี้มี 3 ผลงานเด่น แต่ว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับ

การเกษตร เช่น เรื่องกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งศูนย์ยุติธรรมชุมชน โดย สุทิน สีสุข และคณะ กับ เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสืบสานตำนานม่อนก่องข้าวบ้านสาสพทต.บ้านสา จ.ลำปาง โดย เจริญ เขมา ทั้งสองโครงการนี้เป็นผลงานที่ชาวบ้านหรือคนในชุมชนได้ดำเนินการในฐานะเป็นนักวิจัยด้วยตนเอง ผลที่เกิดขึ้นจึงถูกนำไปใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างกลมกลืน คราวหน้าจะมาเล่าให้ฟังเกี่ยวกับผลงานใช้ชีวิตขึ้นเพื่อป้องกันโรคในปลานิล ซึ่งมีผลอย่างมากต่อวงการผู้เลี้ยงปลานิลครับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำเอาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้